

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
ZA ROK 2018

1. Członkowie biorący aktywny udział w pracach Komisji w 2018 r. (tytuł naukowy, nazwisko i imię, funkcja pełniona w Komisji)

Zarząd Komisji: **prof. UŁ dr hab. Elżbieta Szkurlat – przewodnicząca**
dr hab. Adam Hibszer – zastępca

Członkowie :

1. dr Maria Adamczewska
2. dr hab. Joanna Angiel
3. mgr Aleksandra Bartkowiak
4. dr Małgorzata Cichoń
5. mgr Katarzyna Dacy-Ignatiuk
6. mgr Bożena Dobosik
7. dr Barbara Dzięcioł-Kurczoba
8. dr Arkadiusz Głowacz
9. prof. UG dr hab. Maria Groenwald
10. mgr Jadwiga Kop
11. dr Maria Kucharska
12. dr hab. Mirosław Mularczyk
13. prof. UP dr hab. Wiktor Osuch
14. mgr Remigiusz Pacyna
15. dr Małgorzata Pietrzak
16. prof. UAM dr hab. Iwona Piotrowska
17. prof. UP dr hab. Danuta Piróg
18. prof. dr hab. Sławomir Piskorz (honorowy przewodniczący)
19. prof. dr hab. Florian Plit
20. prof. UKW dr hab. Zbigniew Podgórski
21. dr Jolanta Rodzoś
22. dr Teresa Sadoń-Osowiecka
23. dr Joanna Szczęsna
24. dr Paulina Szmielińska-Pietraszek
25. dr Agnieszka Świętek
26. dr Mariola Tracz
27. dr Marek Walczak
28. dr Maria M. Wilczyńska-Wołoszyn
29. prof. UP dr hab. Bożena Wójtowicz
30. dr Stanisław Zajęc
31. mgr Michał Zatorski
32. mgr Małgorzata Mitrewa
33. mgr Beata Puchalska
34. mgr Piotr Siłka
35. mgr Agnieszka Soduła
36. mgr Janina Strzyżewska

Imprezy zorganizowane przez Komisję w roku 2018:

A. KONFERENCJE, SYMPOZJA, SESJE NAUKOWE, WYSTAWY ITP.

1. Ogólnopolska Konferencja Naukowa „MIEJSCE I PRZESTRZEŃ. EDUKACJA GEOGRAFICZNA W UJĘCIU HUMANISTYCZNYM”

organizowana we współpracy z MSCDN w Warszawie w dniach 19 – 20 października 2018 r.

CELE KONFERENCJI:

- przybliżenie istoty ujęć humanistycznych w geografii, poznanie języka humanistycznego, jego specyfiki oraz możliwości (i potrzeby) stosowania w edukacji geograficznej,
  - przybliżenie pojęć: miejsce, przestrzeń, tożsamość miejsca, tożsamość człowieka, tożsamość krajobrazu,
  - różnice między *wyjaśnianiem* i *rozumieniem*,
- rozpoznanie wartości i potrzeby ujęć humanistycznych a) w praktyce szkolnej b) w badaniach z zakresu szkolnej edukacji geograficznej,
- zaprezentowanie wyników badań dotyczących:
  - różnorodnych wartości miejsc i krajobrazów oraz różnego
  - indywidualnego ich postrzegania, doświadczania, interpretowania, odczuwania, przedstawiania (w nawiązaniu do edukacji geograficznej),
  - tożsamości człowieka i miejsc jego życia, tożsamości tworzonych przez niego krajobrazów kulturowych oraz możliwości i potrzeby ich ochrony,
- przedstawienie celów, możliwości i potrzeb "czytania" miejsc życia i rodzimych krajobrazów jako interpretacji związków człowieka z nimi oraz dostrzegania ich wartości

TEMATYKA KONFERENCJI:

- **Istota i obecność ujęć humanistycznych w geografii jako nauce i edukacji geograficznej**
- **Miejsce, przestrzeń, krajobraz w rozumieniu geografii humanistycznej:**
  - istota miejsca – wartość miejsca, jego doświadczanie i świadomość – pojmowanie przestrzeni w ujęciu pozytywistycznym i humanistycznym – krajobraz w ujęciu humanistycznym
- **Wartości edukacji geograficznej w ujęciu humanistycznym i jej perspektywy** – potrzeba i znaczenie ujęć humanistycznych w edukacji geograficznej – możliwości i perspektywy ujęć humanistycznych – problemy (trudności) stosowania ujęć humanistycznych w kształceniu geograficznym
- **Od wiedzy i świadomości miejsca do edukacji na rzecz odkrywania jego tożsamości** – wiedza o miejscu – jego doświadczanie i świadomość – tożsamość miejsca – tożsamość krajobrazu – tożsamość człowieka – *genius loci* – fenomen miejsca – miejsca topofilne i topofobiczne
- **Wychowanie i kształcenie ku "czytaniu" i tworzeniu miejsc i krajobrazów** – "czytanie" miejsca / krajobrazu – jego geograficzna interpretacja w ujęciu humanistycznym – "czytanie" i doświadczanie miejsca/krajobrazu w edukacji geograficznej – tworzenie miejsc i krajobrazów przez człowieka
- **Kultura jako kategoria kluczowa w edukacji geograficznej w ujęciu humanistycznym** – rola kultury w tworzeniu oraz „czytaniu” miejsc i krajobrazów – region geograficzny jako opowieść o stylach życia – edukacja regionalna – treści i formy "opowieści geograficznych" – narracji o ludziach, miejscach, i związkach między nimi
- **Problemy metodologiczne geografii humanistycznej**

– narracja jako sposób konstruowania obrazu i opisu miejsc, krajobrazów, świata – metody badań w geografii i edukacji geograficznej w ujęciu humanistycznym – związki ujęć humanistycznych w geografii z innymi ujęciami (m.in. ujęciem pozytywistycznym, behawioralnym, geografią percepcji)

W obradach uczestniczyło 96 osób. Uczestnikami konferencji byli: dydaktycy geografii – przedstawiciele uczelni publicznych kształcących nauczycieli geografii w Polsce (UŚ, UŁ, UAM, UP, UG, UMCS, UW, UKW, nauczyciele geografii województwa mazowieckiego i innych regionów Polski, pracownicy i studenci Uniwersytetu Warszawskiego, doradcy metodyczni, przedstawiciele wydawnictw edukacyjnych, recenzenci podręczników geograficznych. Organizatorami konferencji byli: Komisja Edukacji Geograficznej PTG, Wydział Geografii i Studiów Regionalnych UW oraz Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie. Podczas konferencji wygłoszono 23 referaty. Ważnym elementem naukowo-dydaktycznym konferencji były geograficzne warsztaty terenowe pt. *"Miejsce i przestrzeń. Edukacja geograficzna w ujęciu humanistycznym"*, przeprowadzone na starym kampusie UW i w jego okolicy; wzięło w nich udział 43 uczestników konferencji.

Referaty, po pozytywnym zaopiniowaniu przez recenzentów, opublikowane zostaną w kolejnym tomie Prac Komisji Edukacji PTG w 2019 roku.

2. Geograficzne Seminarium Dydaktyczne w dniach 26 - 27 stycznia 2018 r. Miejsce: Wydział Geografii i Studiów Regionalnych UW.

Program Seminarium:

- a) dyskusja nad problemami kształcenia nauczycieli w związku z nowym *Modelem kształcenia...* oraz planowanym konkursem na finansowanie tego kształcenia w najbliższych latach;
- b) dyskusja nad programem kursów doksztalających oraz podjęciem prac nad opracowaniem programu studiów podyplomowych dla nauczycieli geografii w związku z nową podstawą programową;
- c) podjęcie decyzji co do formy i tematyki kolejnych tomów Prac KEG PTG;
- d) omówienie spraw związanych z sesją tematyczną na Kongresie Geografów Polskich oraz konferencją dydaktyczną w Warszawie w dniach 19-20 października 2018 roku;
- e) inne ważne - zaproponowane przez uczestników Seminarium kwestie;

3. Opracowanie posteru prezentującego historię i działalność Komisji Edukacji Geograficznej PTG z okazji 100 lat PTG (luty 2018)

4. Kongres Geografii Polskiej 12 – 14 kwietnia 2018 r.

a/ Referat prof. UŁ dr hab. Elżbieta Szkurłat w sesji plenarnej Kongresu;

b/ Organizacja i prowadzenie sesji tematycznej:

SESJA VIII *Edukacja geograficzna w Polsce - „Tradycje – Wyzwania”*. Program:

- *Główne idee oraz ich realizacja w szkolnej edukacji geograficznej* – Joanna Angiel, Maria Groenwald, Teresa Sadoń-Osowiecka
- *Dydaktyka i dydaktycy geografii – 100 lat trudnej obecności* – Iwona Piotrowska, Jolanta Rodzoś, Mariola Tracz
- *Nauczyciele geografii – sukcesy, problemy, wyzwania*: Adam Hibszer, Danuta Piróg, Zbigniew Podgórski
- *Dyskusja „Tradycje i wyzwania edukacji geograficznej w Polsce”* – prowadzenie Elżbieta Szkurląt

Współorganizacja innych konferencji:

L. p.	Termin	Miejscowość	Nazwa, zasięg i tytuł imprezy (współorganizatorzy)	Liczba referatów	Liczba uczestników
1	16.03. 2018	Sosnowiec	Sosnowieckie Forum Dyskusyjne Nauczycieli Geografii „Praca z uczniem zdolnym – konkursy i olimpiady z geografii” (WNoZ UŚ, KEG PTG), referaty A. Hibszer i T. Rachwała	4	56
2.	8-9.06. 2018	Kraków	Konferencja „Edukacja geograficzna w reformowanej szkole. Czego powinniśmy się nauczyć, zanim zaczniemy uczyć?” (Zakład Dydaktyki Geografii, Instytut Geografii UP w Krakowie, O. Krakowski PTG)	3 + sesja posterowa + warsztaty terenowe w sąsiedztwie uczelni	Ok. 100

INNE FORMY DZIAŁALNOŚCI

(konkursy, współpraca z innymi instytucjami, kursy, publikacje zwarte, materiały z konferencji, komunikaty, itp.)

Udział członków sekcji w działalności międzynarodowej: członkostwo w międzynarodowych organizacjach i stowarzyszeniach naukowych, uczestnictwo we władzach tych organizacji, uczestnictwo w komitetach redakcyjnych zagranicznych wydawnictw naukowych.

1. Kontynuacja prac modernizacyjnych nad stroną internetową Komisji Edukacji Geograficznej <http://kegptg.geo.uni.lodz.pl> oraz pielęgnowanie strony KEG (Adam Hibszer)

2. Opracowanie VIII Tomu Prac KEG (red. A. Hibszer, E. Szkurląt). Objętość 9 arkuszy zawierających 9 rozdz. monograficznych

Hibszer A., Szkurląt E. (red.), 2018, *Nauczyciel wobec wyzwań reformowanej szkoły*, Prace Komisji Edukacji Geograficznej PTG, t. 8., KEG PTG, Oddział Katowicki PTG, WNoZ UŚ, ss. 251.

Przewodniczący Komisji